

Complexnummer: 507853

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Piet

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

507854, 507855

Woonplaats

Wolphaartsdijk

Gemeente

Goes

Provincie

Zeeland

Locatie van het hoofdoject

Sluis de Piet 1, 4471 RE te Wolphaartsdijk

Complexomschrijving

Inleiding

Complex van een poldergemaal met boezem en spuisluizen, in 1874 met een stoomgemaal gebouwd in verband met het bedijken van de Schengepolder waarbij de Schenge werd afgesloten. In 1917 werd een dieseleenheid bijgeplaatst. In 1928 werd de stoommachine met bijbehorend maalwerk vervangen door een dieselmotor met centrifugaalpomp in verband waarmee het gebouw met één travee werd verlengd.

Het huidige complex omvat het gemaalgebouw en het geheel van boezem en sluisen.

Omschrijving

Eenvoudig bakstenen gemaalgebouw, gebouwd op een gemetseld tongewelf met in het interieur machinerieën uit de diverse moderniseringsfasen van het gemaal. Tussen de dijk en het gemaal is een boezem aangelegd met een dubbele spuisluis. Aan de voormalige "zeezijde" watert de sluis uit in het voormalig haventje "De Piet". De boezemwanden en sluisopbouwen zijn uitgevoerd in metselwerk.

Waardering

Complex van gemaal, boezem en sluiswerken van algemeen belang vanwege cultuurhistorische waarden van het geheel van exterieur en interieur en vanwege ensemblewaarden vanwege de situering in relatie tot de ontwikkeling van de streek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 507854

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 augustus 1997
Kadaster deel/nr	82688/114

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Wolphaartsdijk	Goes	Zeeland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Sluis De Piet	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Goes	O			1228

Omschrijving**

Inleiding

In 1874 gebouwd poldergemaal op rechthoekige plattegrond, opgetrokken uit baksteen en voorzien van een aangekapt, met pannen gedekt zadeldak. Met het vervangen van de stoominstallatie door een dieselinstallatie in 1928, werden een aanbouw aan de achtergevel en de schoorsteen gesloopt en werd het hoofdgebouw aan de rechter zijde met één travee uitgebreid. Tegen de achtergevel bevindt zich een relatief recente bakstenen aanbouw welke buiten de bescherming valt.

Omschrijving

Het gebouw is geplaatst op een gemetseld tongewelf dat evenwijdig aan de as van het gebouw loopt en waar doorheen het polderwater naar de pompen wordt gevoerd. De gevels zijn opgetrokken uit roodbruine baksteen inkruis verband waarbij het bovenste gedeelte van de langsegevels ietsuitkraagt. De voorgevel is vijf vensterassen breed. De meest rechtsetravee dateert uit 1928 en is iets breder uitgevoerd. De voorgevel is voorzien van vijf stuks zes-ruits houten rondboogramen. Rechts in de achtergevel bevindt zich een dichtgezette rondboog deuropening, daarnaast twee zes-ruits houten rondboogramen. De voor- en achtergevel worden afgesloten door een bakgoot op gemetselde "consoles". De linker kopgevel bezit een rond, vier-ruits venster in de top en twee zes-ruits rondboogramen op de begane grond. De recentere rechter kopgevel bezit een rechthoekig topraam en een rechthoekig raam en deurkozijn op de begane grond.

Het gebouw is voorzien van een zadeldak met aankappingen, gedekt met gesmoorde groefpannen.

Het dak wordt gedragen door slanke stalen Polonceauspantjes. Langs de dakvoet is op een railconstructie een takelwerktuig

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

aangebracht.

Het interieur is voorzien van een gele tegelvloer met rode randen langs de gevels. De machinerie bestaat uit een centrifugaalpomp van "STORK" uit 1917 welke oorspronkelijk een dieselaandrijving bezat maar momenteel van een elektromotor is voorzien. Daarnaast is een centrifugaalpomp met dieselmotor uit 1928 aanwezig, het geheel van fabrikaat "WERKSPOOR AMSTERDAM". Ten behoeve van de uitlaat van deze dieselmotor bevindt zich tegen de achtergevel een tonvormige geluidsdemper op stalen steunen.

Waardering

Poldergemaal van algemeen belang als functioneel onderdeel van het complex en vanwege cultuurhistorische waarde van de aanwezige machinerieën.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie

Poldergemaal

Monumentnummer*: 507855

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 augustus 1997
Kadaster deel/nr	82688/98

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Wolphaartsdijk	Goes	Zeeland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Sluis De Piet	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartemen aanduiding	Grondperceel
Goes	M			310
Goes	O			1019
Goes	M			264
Goes	O			1228

Omschrijving**

Inleiding

Geheel van gemaal-boezem en spuisluizen behorend bij het poldergemaal. De boezem is gelegen tussen het gemaal en de dijk en stond oorspronkelijk door middel van sluisjes in verbinding met de kreek de "Schenge". Door middel van een dubbele sluis spuit de boezem in het voormalig haventje "De Piet".

Omschrijving

Boezem geheel voorzien van rode bakstenen wanden met natuurstenen dekplaten. De oorspronkelijke rondboogvormige openingen van de spuisluis zijn voorzien van natuurstenen boogblokken. Aan de boezemzijde zijn de spuiopeningen gedeeltelijk dichtgezet. Tussen de twee openingen is zowel aan de zijde van de boezem als aan de buitendijkse zijde een met natuursteen versterkte, gemetselde punt aangebracht. Aan de buitendijkse zijde zijn de spui-openingen voorzien van houten schuifdeuren met handwindwerken.

Aan de boezemzijde is boven de spui-openingen een natuurstenen tableau aangebracht ter gelegenheid van de aanleg in 1874. Bij de noordelijke hoek van het gebouw bevindt zich een dichtgezette, dubbele verbindingsluis tussen de boezem en de kreek.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Gemaalboezem met spuisluizen van algemeen belang vanwege cultuurhistorische waarde en van waarde als essentiële onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterkering en -doorlaat

Functie

Spuisluis